

Escoles de formació en el lleure

Gestió legal, fiscal i comptable

Centre de Recursos
per a les Associacions Juvenils
de Barcelona

Juliol 2017

Fitxa temàtica 08

“Distingim tres tipus d'educació o tres àmbits d'educació. L'educació en el lleure s'emmarca dins de l'educació no formal i la seva funció és la transmissió de valors a través de l'activitat en el temps d'oci, tot contribuint a l'educació integral d'infants i joves.”

1. Educació no formal i educació en el lleure

Es poden distingir **tres tipus d'educació, o tres àmbits** des dels quals els infants i joves s'eduquen: l'educació formal, l'educació no formal i l'educació informal.

- **L'educació formal** és l'educació reglada que es cursa en escoles, instituts, universitats, etc. que ofereix un coneixement en base a uns objectius pedagògics marcats per la legalitat i de forma planificada que tenen com a finalitat l'obtenció d'una titulació reglada.

- **L'educació informal** és aquella que rebem espontàniament de forma no planificada o poc planificada. És la que rebem a casa, veient la televisió, al carrer, etc.

- **L'educació no formal** és aquella que, tot i ser una educació planificada amb uns objectius pedagògics marcats, es duu a terme fora de les institucions i horaris escolars formals però que sí que té una intencionalitat específica vers el creixement de les persones.

L'educació en el lleure és tota aquella intervenció educativa en el temps lliure i fora de l'ensenyament reglat, és a dir, queda emmarcat dins de l'àmbit de l'educació no formal.

La seva **funció educativa** és la transmissió de valors tot contribuint a l'educació integral d'infants i joves, utilitzant els recursos que ofereixen les activitats pròpies del temps d'oci.

2. Les escoles d'educació en el lleure

Ara bé, la majoria de persones que exerceixen la tasca

d'educadors en el temps de lleure (ja sigui de forma voluntària o bé remunerada) sí que necessiten una formació per exercir-la, que en general es tradueix en les titulacions de monitors/es i directors/es en el lleure.

Per aquest motiu són necessàries unes escoles d'educació en el lleure que donin una formació reglada al respecte. Aquesta **educació formal per a la intervenció educativa en el temps de lleure** la lideren una sèrie d'**escoles d'educació en el lleure** que estan coordinades per la Direcció General de Joventut, òrgan del Departament de Benestar Social i Família del Govern de la Generalitat. La formació de monitor/a i director/a es regula per l'ordre BSF/192/2015 de 18 de Juny.

Les escoles d'educadors/es en el lleure, doncs, ofereixen formació reglada i complementària als monitors i caps de les entitats d'educació en el lleure.

La Direcció General de Joventut n'estableix la normativa que han de complir necessàriament i com a organisme del Govern **expedeix el reconeixement oficial** que els permet exercir.

D'altra banda a través del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) també s'ofereixen cursos que permeten obtenir, a més a més, el certificat de professionalitat de Dinamització d'activitats de lleure educatiu infantil i juvenil, encara que aquest no és imprescindible per exercir.

Actualment la Direcció General de Joventut està treballant per equiparar aquest títols de tal forma que tinguin la mateixa equivalència i vigència tant a la resta de l'Estat Espanyol com a la Unió Europea, fet que s'ha de seguir treballant.

3. Curs de monitor o monitora

El **curs de monitor/a d'activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil** és la formació que prepara els alumnes per intervenir de manera educativa en activitats de lleure infantil i juvenil en el marc de la programació general d'una organització, per mitjà de l'aplicació de les tècniques específiques d'animació grupal, amb una incidència explícita en l'educació en valors i amb atenció a les mesures bàsiques de seguretat i prevenció de riscos.

3.1. Requisits d'accés

La normativa estableix que per fer la formació l'alumne ha de tenir 18 anys complerts en el moment d'iniciar-la.

3.2. Esquema organitzatiu del curs

El curs consta de dues etapes: l'etapa lectiva i l'etapa de pràctiques. Cada una d'elles és avaluada independentment i cal haver-les superat totes dues amb èxit. L'etapa de pràctiques culmina amb la presentació d'una memòria del període exercit.

La normativa estableix que es pot cursar un màxim del 33% de la durada de cada mòdul formatiu amb la modalitat de formació a distància.

3.3. Continguts de l'etapa teòrica

Un total de 150h amb opció a fer, segons l'escola, 50h a distància.

- Activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil (60h, amb opció a fer 20h a distància)
- Processos grupals i educatius en el lleure infantil i juvenil (30h, amb opció a fer 10h a distància)
- Tècniques i recursos d'animació en activitats de lleure (60h, amb opció a fer 20h a distància)

3.4. Pràctiques (160h)

Les pràctiques són la posada en pràctica de les funcions pròpies d'un monitor en una activitat de lleure, i les hores de treball educatiu que realitzen han d'incloure les fases de preparació, realització i avaluació de l'activitat que s'ha dut a terme.

L'activitat en la que es fan pràctiques ha de ser continuada o bé intensiva, i s'ha de realitzar en un grup d'infants o joves entre 3 i 20 anys tot i que l'alumne ha de ser almenys 3 anys més gran que els infants.

3.5. Memòria

Caldrà elaborar un treball-memòria de l'acció educativa duta a terme durant el període de les pràctiques, seguint el guió que us facilitarà el/la tutor/a del curs, que ha d'incloure les fases de preparació, realització i avaluació.

3.6. Certificat de pràctiques

El/la tutor/a del centre haurà de valorar la idoneïtat de l'alumne en funció de l'actitud i les capacitats demostrades.

3.7. Titulació que s'obté

La titulació que s'obté és el diploma i el carnet de monitor/a d'activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil. Per obtenir-la s'ha d'haver obtingut una qualificació d'apte en les dues etapes formatives, haver assistit com a mínim al 85% de les hores de cada mòdul i reunir les aptituds i actituds personals que comporten la idoneïtat de l'alumne per complir la tasca d'educador com a monitor de lleure.

3.8. Termini

L'alumne disposa d'un període de 3 anys per finalitzar la formació des del moment d'iniciar-la.

4. Curs de director o directora

El curs de director/a d'activitats en el lleure infantil i juvenil és la formació que prepara els alumnes per intervenir en tasques de coordinació d'equips en activitats de lleure infantil i juvenil.

Els capacita per planificar, organitzar, gestionar, dinamitzar i avaluar projectes de lleure educatiu adreçats a la infància i la joventut en tots els seus aspectes, i per representar-los internament i externament assumint la creació, el control i la dinamització de l'equip de personal monitor.

4.1. Requisits d'accés

La normativa estableix que per fer la formació l'alumne ha de tenir 18 anys complerts en el moment d'iniciar-la.

4.2. Esquema organitzatiu del curs

El curs consta de dues etapes: l'etapa lectiva i l'etapa de pràctiques. Cada una d'elles és avaluada independentment i cal haver-les superat totes dues amb èxit.

L'etapa de pràctiques culmina amb la presentació d'una memòria del període exercit.

La normativa estableix que es pot cursar un màxim del 33% de la durada de cada mòdul formatiu amb la modalitat de formació a distància.

4.3. Continguts de l'etapa teòrica

Un total de 290h amb opció a fer, segons l'escola, 96h a distància.

- Planificació, organització, gestió i avaluació de projectes educatius de lleure infantil i juvenil (120h, amb opció a fer 40h a distància)
- Processos grupals i educatius en el lleure infantil i juvenil (30h, amb opció a fer 10h a distància)
- Tècniques i recursos d'animació en activitats de lleure (60h, amb opció a fer 20h a distància)
- Coordinació i dinamització de l'equip de monitors de lleure (80h, amb opció a fer 26h a distància)

4.4. Pràctiques (120h)

Les pràctiques són la posada en pràctica de les funcions pròpies d'un director en una activitat de lleure, i les hores

de treball educatiu que realitzen han d'incloure les fases de preparació, realització i avaluació de l'activitat que s'ha dut a terme.

L'activitat en la que es fan pràctiques ha de ser continuada o bé intensiva, i s'ha de realitzar en un grup d'infants o joves entre 3 i 20 anys tot i que l'alumne ha de ser almenys 3 anys més gran que els infants.

4.5. Memòria

Caldrà elaborar un treball-memòria de l'acció educativa duta a terme durant el període de les pràctiques, seguint el guió que us facilitarà el/la tutor/a del curs, que ha d'incloure les fases de preparació, realització i avaluació.

4.6. Certificat de pràctiques

El/la tutor/a del centre haurà de valorar la idoneïtat de l'alumne en funció de l'actitud i les capacitats demostrades.

4.7. Titulació que s'obté

La titulació que s'obté és el diploma i el carnet de director/a d'activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil. Per obtenir-la s'ha d'haver obtingut una qualificació d'apte en les dues etapes formatives, haver assistit com a mínim al 85% de les hores de cada mòdul i reunir les aptituds i actituds personals que comporten la idoneïtat de l'alumne per complir la tasca d'educador com a monitor de lleure.

4.8. Termini

L'alumne disposa d'un període de 3 anys per finalitzar la formació des del moment d'iniciar-la.

5. Escoles d'educació en el lleure a Barcelona

A continuació presentem un **llistat de les escoles d'educació en el lleure que actualment realitzen cursos a Barcelona**. Aquests cursos poden tenir un preu variable: entre 90 i 450 euros aproximadament (tot i que també hi ha cursos 100% subvencionats), segons si es pertany a alguna entitat que es dedica a l'educació d'infants i joves i també segons la durada de l'activitat (intensiva, caps de setmana, en casa de colònies, etc...).

Hi ha escoles de formació que utilitzen metodologies i formes de funcionar diferents. Algunes, per exemple, les formadores són de base voluntària i només ofereixen cursos a les persones que formen part del moviment a la qual estan lligades (com Minyons Escoltes i Guies de Catalunya) a través de l'educació vivencial (caps de setmana en cases de colònies i acampades). D'altres, com l'Escola ForCa d'Escoltes Catalans o l'Escola Lliure el Sol del Moviment Laic i

Progressista, fan una oferta mixta, cobrint les necessitats dels propis membres de les associacions i oferint alhora cursos oberts a tothom. D'altres tendeixen a adaptar-se

segons al territori o segons demandes, tot i que la majoria ofereixen els cursos formalment en horaris laborables a les seves seus.

Aquestes escoles a més dels cursos de monitor/a i de director/a, ofereixen cursos d'especialització i de formació permanent.

Adhara, escola d'educació i lleure

Sant Antoni Abad, núm.63, espai Gòtic
08001 Barcelona
T. 93 441 00 04 (ext. 242)
info@adhara.cat
www.adhara.cat

Escola Cercle. Formació en el lleure

C. Villarroel, 181, baixos, 08036 Barcelona
T. 93 451 33 71
escolacercle@tuti.es
www.tuti.es/formacio/escolacercle/index.php

EFA, Escola de Formació de l'ACELLEC

C. Vallirana 69, baixos 2a, 08006 Barcelona
T. 93 418 02 57
info@escolaefa.cat
www.escolaefa.cat

Centre d'estudis de l'Esplai

C. Riu Anoia 42-54, 08820
El Prat de Llobregat
T. 93 474 74 74
cee@esplai.org
www.fundesplai.org

Escola Lliure el Sol

Av. Drassanes, 3 08001 Barcelona
T. 93 481 73 83
elsol@escolaelsol.org
www.escolaelsol.org

Escola d'educadors i educadores de la Creu Roja Joventut a Catalunya

C. Fusina, 6, 08003 Barcelona
T. 93 319 45 68
escolaeducadors@creuroja.org
http://www.creurojajoventut.org/educadors/escola_educadors.asp

Escola WHY. Una Aventura per créixer

629 37 57 61 – 625 78 86 05
info@why.cat
http://www.why.cat/

Escola Mirall

C. Vallespir, 162 08014 Barcelona

T. 93 490 20 05 mirall@maristes.cat
www.mirall.cat

Escola de Formació de Minyons i Guies de Catalunya

Rambla M. Jacint Verdaguer, 10, 08197 Valldoreix
T. 93 590 27 00
pedagogica@escoltesiguies.cat
www.escoltesiguies.cat

Escola Forca. Escoltes Catalans

C. Mare de Déu del Pilar, 18, 08003 Barcelona
T. 93 268 91 11
forca@josepcarol.org
www.josepcarol.org

Escola d'Educadors CET10

Rambla Guipúscoa, 23-25 baixos 3, 08018 Barcelona
T. 93 278 31 35
formacio@cet10.org
<http://fundaciocet10.org/cat/inici/>

Traç Formació

C. Vilamarí, 54, 08015 Barcelona
T. 93 425 48 23
escola.trac@diomira.net
<http://trac.diomira.net/>

Formació Lleure Educatiu de la Fundació Pere Tarrés

C. Carolines, 10, 08012 Barcelona
T. 93 410 16 02
formacio@peretarres.org
http://www.peretarres.org/wps/wcm/connect/peretarres_ca/peretarres/webs/lleure/

Educa. Escola de Professions Educatives Socials i Culturals

C. Buenos Aires, 12-14, 08902 L'Hospitalet de Llobregat
93 331 22 70
info@escolaeduca.org
<http://www.escolaeduca.org>